

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623200352
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:3623200352.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a z členov senátu - sudcov JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloletého K. N., nar. XX.XX.XXXX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, odbor sociálnych vecí a rodiny, maloletého syna rodičov: matka - H. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, Mierové námestie 1, otec - D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., I. E. XXX/XX, zastúpený splnomocneným právnym zástupcom - JUDr. Martin Gubka, advokát so sídlom D., T. X/B, o návrhu starých rodičov maloletého dieťaťa: A. T., nar. XX.XX.XXXX a H. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom E. XXX, za účasti Krajskej prokuratúry Trenčín, o zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, v štádiu konania o neodkladnom opatrení na návrh starých rodičov a návrh otca, na základe odvolania otca proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske č. k. 4P/11/2023-53 zo dňa 19.04.2023, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Partizánske, ako súd prvej inštancie (aj ako „okresný súd“ - s účinnosťou od 01.06.2023 ide o pracovisko Okresného súdu Prievidza) nariadeným neodkladným opatrením na čas do právoplatného skončenia veci vedenej na súde pod sp. zn. 4P/11/2023:

- zveril maloletého K. N., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX a H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, v bežných veciach maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a v prípade, ak mienia maloletého dočasne premiestniť do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace sú povinní najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého do cudziny spolu s údajmi o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením, s účinnosťou od doručenia uznesenia (výrok I.)

- určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého K. N., nar. XX.XX.XXXX v sume 180,- eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske s účinnosťou od doručenia uznesenia (výrok II.)

- určil matke povinnosť platiť výživné na maloletého K. N., nar. XX.XX.XXXX v sume 32,11 eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na zaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona výživné vo výške 30% z takto zmeneného životného minima mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, s účinnosťou od doručenia uznesenia, (výrok III.)

- upravil styk otca s maloletým K. N. tak, že otec je s ním oprávnený stretávať sa každý párný kalendárny týždeň od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s osobitnou úpravou počas vianočných a veľkonočných sviatkov:

- počas vianočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry kalendárny rok v čase od 25.12. od 10:00 hod. do 28.12. do 18:00 hod. a každý nepáry kalendárny rok v čase od 23.12. od 10:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod.
- počas veľkonočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry kalendárny rok v čase od soboty od 10:00 hod. do pondelka do 18:00 hod.
- starí rodičia sú povinní maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v určený deň a hodinu maloletého otcovi odovzdať v mieste bydliska maloletého a v určený deň a hodinu maloletého od otca v mieste bydliska maloletého prevziať,
- otec je oprávnený maloletého v určený deň a hodinu od starých rodičov prevziať v mieste bydliska maloletého a povinný v určený deň a hodinu maloletého starým rodičom v mieste bydliska maloletého odovzdať (výrok IV.).

- návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd zamietol (výrok V.).

2. Predmetné neodkladné opatrenie nariadil okresný súd v priebehu konania o vec samú vedeného na návrh starých rodičov, ktorí sa domáhajú zverenia maloletého do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti a na návrh otca ktorý sa domáha o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému.

3. Okresný súd dal do pozornosti, že v súvislosti s rozhodovaním o návrhoch starých rodičov a otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z dostupných dôkazov nachádzajúcich sa v spisovom materiáli (presnejšie ich zadefinoval v bode 4. odôvodnenia uznesenia) a svoj následný postup oprel o ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 366 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, 3, § 331 ods. 1, § 329 ods. 1 až 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v rovine hmotnoprávnej odkázal na ust. § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, § 46 ods. 1, § 61 ods. 1, 2, 3, 4, § 75 ods. 1, § 43 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), článok 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (104/1991 Z. z.), článok 5 zákona o rodine, § 38 ods. 1, 2 CMP.

4. Osobitne ozrejmil v bode 45. uznesenia účel sledovaný neodkladným opatrením, aké zákonné podmienky musia byť splnené pre jeho nariadenie a v bode 46. zvýraznil, že aj v takomto type rozhodovania sa uplatňuje princíp najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa pri riešení všetkých záležitostí jeho sa dotýkajúcich aj posúdením konkrétnych okolností v každom jednom prípade.

5. Z obsahu dostupného spisového materiálu zistil, že maloletý má 8 rokov, navštevuje tretí ročník Základnej školy v E., má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a je žiakom so zdravotným znevýhodnením. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6P/79/2017 zo dňa 13.11.2017 manželstvo rodičov bolo rozvedené a maloletý bol na čas po ich rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky. Tento rodič ale starostlivosť o maloletého syna už nezabezpečuje, pretože matka rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2T/50/2020 - 1472 zo dňa 20.06.2022 bola podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), l) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne, od 23.03.2023 nastúpila na výkon trestu odňatia slobody a nachádza sa v ÚVTOS Ilava. Od uvedenej doby osobnú starostlivosť o maloletého reálne vykonávajú spoločne starí rodičia, maloletý býva s nimi v spoločnej domácnosti od júna 2022, má tam vlastnú izbu, na prostredie v ktorom žije je zvyknutý, pretože starí rodičia matke pomáhali v starostlivosti o dieťa už v dobe pred jej nástupom do výkonu trestu odňatia slobody. V E. chodí dieťa aj do školy, má tam svojich kamarátov. Súd zohľadnením tej skutočnosti, že maloletý sa musí vysporiadať s podstatnou zmenou v jeho živote - s neprítomnosťou matky, ktorá sa o neho od narodenia starala a je pre neho najbližšou osobou ku ktorej má blízky citový vzťah, dospel k názoru, že v záujme dieťaťa nie je ďalšia rýchla, náhla a tiež podstatná zmena, s ktorou by sa musel vysporiadať a ku ktorej by došlo v prípade jeho zverenia do osobnej starostlivosti otca neodkladným opatrením bez náležitaj, dostatočnej a primeranej prípravy dieťaťa na takúto zmenu, bez vysvetľovania situácie, rozprávania s maloletým, zisťovania jeho predstavy o tom, ako by ďalšia starostlivosť o neho mala byť vykonávaná, teda bez zisťovania jeho názoru. Maloletý vo vyjadrení pred kolíznym opatrovníkov uviedol, že by chcel zostať u starých rodičov. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 30.03.2023 tiež vyplynulo, že maloletý sa u otca necíti dobre, necíti sa ako súčasť rodiny, túži po pozornosti otca o ktorú sa musí deliť s nevlastnými súrodencami a manželkou otca. Maloletý prechováva ku starým rodičom pozitívne citové väzby a preferuje zverenie do ich starostlivosti.

Má s nimi vytvorený dlhodobý dobrý vzťah a starí rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a jeho potreby a zároveň sú jeho blízkymi osobami. Starí rodičia majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, majú spôsobilosť na právne úkony, neboli postihnutí v priestupkovom konaní, ani odsúdení za trestný čin. V súhrne týchto zistených skutočností okresný súd konštatoval, že starí rodičia dieťaťu poskytujú starostlivosť riadne, tomu bolo tak už v čase, keď maloletý s matkou žili s nimi v spoločnej domácnosti a zohľadňujúc aj vyjadrenie maloletého uzavrel, že je v jeho záujme, aby bol dočasne, do právoplatného skončenia veci zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v uvádzanej časti aj vyhovel.

6. Riadiac sa v intenciách ust. § 45 ods. 4 zákona o rodine okresný súd nielen oprávnil starých rodičov, ale im aj uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, zastupovať ho v bežných veciach a v bežných veciach spravovať jeho majetok. Obmedzenie vo výkone tejto starostlivosti vzhľadom na prípad opustenia územia Slovenskej republiky na čas dlhší ako tri mesiace, preto starým rodičom uložil povinnosť oznámiť vopred dočasné premiestnenie maloletého a uviesť údaj o mieste, účelu a dĺžke pobytu dieťaťa v cudzine a aj o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením.

7. Za oprávnený subjekt na preberanie výživného na maloletého počas doby trvania náhradnej osobnej starostlivosti určil okresný súd úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, súc názoru, že Úrad plní tzv. funkciu odberného miesta a otcovi uložil povinnosť platiť výživné - vo výške 180 eur mesačne (vo výške v minulosti určenej rozsudkom okresného súdu zo dňa 13.11.2017 sp.zn. zn. 6 P/79/2017) a matke vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrované neplnoleté dieťa (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 227/2022 Z. z.), vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske s účinnosťou od doručenia uznesenia.

8. Rozsah dočasnej úpravy stretnutí otca s maloletým na čas do právoplatného skončenia veci samej ponechal podľa dohody rodičov schválenej rozsudkom OS Partizánske zo dňa 24.11.2022 č. k. 4P/24/2022-163 a osobitnou úpravou počas vianočných a veľkonočných sviatkov podľa dohody rodičov schválenej rozsudkom OS Partizánske zo dňa 13.11.2017 sp. zn. 6P/79/2017. Podľa názoru súdu v neodkladnom opatrení vymedzený rozsah stretnutí otca s maloletým vyjadruje záujem dieťaťa a zároveň je aj garanciou práva dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu, na udržiavanie pravidelného osobného styku s otcom, umožňuje aj výchovné pôsobenie na syna zo strany otca. Starí rodičia sú povinní maloleté dieťa na vymedzené stretnutia s otcom riadne pripraviť a dieťa mu odovzdať v mieste bydliska a otec má povinnosť v stanovenom čase im maloleté dieťa v mieste bydliska odovzdať.

9. Okresný súd nepochyboval o tom, že otec má vytvorené vhodné materiálne prostredie pre osobnú starostlivosť o maloletého, je ale osvedčené, že svoje zamestnanie vo firme Moser Wurst vykonáva v Rakúsku kde pracuje v týždňových turnusoch a jeho pracovné povinnosti mu v súčasnosti neumožňujú prítomnosť v domácnosti počas pracovných dní, keďže domov prichádza vo štvrtok popoludní, prípadne v piatok popoludní. Práve z uvádzaného dôvodu by osobnú starostlivosť o maloletého počas pracovných dní otec reálne nevykonával, ale by sa o dieťa starala jeho manželka. Navyše, maloletý v starostlivosti otca nebolo súvisle v dlhšom období, dieťa sa s otcom stretávalo do poslednej úpravy styku v novembri 2022 v jeho domácnosti každú druhú nedeľu od 09:00 hod. do 19:00 hod. a od novembra 2022 styk otca s maloletým synom sa realizuje každý párnny týždeň od piatku od 18:00 hod. do nedeľe do 18:00 hod. Oproti tomu u starých rodičov maloleté dieťa je v prostredí ktoré je mu známe, na ktoré je zvyknuté, zdržiava sa tam dlhšiu dobu, tam bývali aj so svojou matkou. Zohľadnením týchto skutočností, ale aj obsahu vyjadrenia maloletého pri pohovore 30.03.2023 na ÚPSVaR a správy tohto Úradu, že maloletý preferuje jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, okresný súd považoval zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti otca neodkladným opatrením, bez náležitej prípravy dieťaťa na takúto zmenu, za nie v jeho záujme. Súhrn uvádzaných súvislostí napokon viedol k zamietnutiu návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Súd prvej inštancie tiež vysvetlil, že neodkladným opatrením sa nevytvára trvalý stav, v ktorom by otec bol trvalo obmedzený na svojich rodičovských právach, vo vedenom konaní vo veci samej sa budú zisťovať všetky okolnosti prípadu, bude vykonané riadne dokazovanie a na základe jeho výsledkov sa rozhodne o meritórnych návrhoch starých rodičov a otca.

11. Proti uzneseniu (nariadenému neodkladnému opatreniu) sa odvolal v zákonnej lehote otec dieťaťa. Domáhal sa zmeny uznesenia, v rámci nej žiadal maloletého K. na čas do rozhodnutia vo veci samej zveriť do svojej osobnej starostlivosti, alternatívne zmeniť výrok IV. uznesenia tak, že bude oprávnený stretávať sa s maloletým K. každý kalendárny týždeň od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s osobitnou úpravou počas vianočných a veľkonočných sviatkov.

12. Primárne zdôraznil, že za preukázaného stavu, keď u jedného z rodičov nie sú predpoklady na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, musí súd skúmať či osobnú starostlivosť o dieťa nie je schopný zabezpečiť druhý z rodičov. Až následne by mal uvažovať nad zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Dodal, že práve z dôvodu nástupu matky do VTOS sa domáhal samostatným návrhom zo dňa 23.03.2023 zmeny a žiadal maloletého syna zveriť do svojej osobnej starostlivosti a z uvedeného dôvodu uplatnil aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súdom. O zmenu osobnej starostlivosti o dieťa sa už uchádzal v konaní vedenom na OS Partizánske pod sp. zn. 4P/24/2022, avšak po vyslovenom predbežnom právnom posúdení súdom o tom, že nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane matky urobil čiastočné späťvzatie návrhu a žiadal iba rozšíriť styk s maloletým dieťaťom - v tej časti došlo aj k uzatvoreniu rodičovskej dohody ktorú súd schválil. Na jej základe sa jeho styk s dieťaťom realizoval v širšom rozsahu. Snažil sa postupne pripravovať dieťa na podstatnú zmenu na strane matky, ktorú bolo možné predvídať vzhľadom na štádium trestného konania vedeného proti nej. Počas realizácie styku so svojim synom nadobudol dojem, že rozšírená úprava prospieva vzťahu nielen medzi ním a maloletým, ale aj vzťahu so svojou manželkou, jej dcérou H. a spoločnou dcérou E., s ktorými žije v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v D.. Uvedomuje si, že zmena výchovného prostredia je v živote maloletého K. dôležitou zmenou, pretože syn potrebuje v prvom rade spracovať zmenu v jeho živote spojenú s nástupom matky do výkonu trestu odňatia slobody, od jej nástupu ale už uplynul viac ako jeden mesiac a maloletý podľa vyjadreného názoru otca sa už stihol vysporiadať s touto prvotnou náhlou zmenou. Maloletý pochopil čo sa udialo, a aj, že jeho blízky osobný kontakt s matkou v najbližšom období nie je možný. Otec tvrdí, že práve v tomto období je potrebné, aby maloletý mal pri sebe druhého rodiča - jeho ako otca. Vyjadruje presvedčenie, že zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti by viedlo k prehĺbeniu vzťahu dieťaťa s ním a so všetkými členmi spoločnej domácnosti. S manželkou mali zámer pre prípad, že by súd jeho návrhu vyhovel, zabezpečiť dennú dochádzku K. do Základnej školy v E., teda tu by nedošlo k žiadnej zmene. Prípravu maloletého do školy počas pracovného týždňa, v čase jeho neprítomnosti by zabezpečovala jeho manželka, ktorá sa každodenne pripravuje do školy aj s dcérou H.. Otec vyjadruje presvedčenie o tom, že pre maloletého syna je najvýhodnejšie výchovné prostredie práve u neho v ucelenej rodine s manželkou a maloletými deťmi, ktoré sú vekovo maloletému pomerne blízke. Navyiac, už od právoplatnosti rozsudku v konaní sp. zn. 4P/24/2022 sa úprimne snaží, aby maloletého pobyt u neho počas víkendov napíňal. Má aj odlišný prístup v nastavení voľnočasových aktivít dieťaťa preferujúc aktívne trávenie voľného času s rodinou, oproti súčasnému obdobiu odkazujúc na tú časť správy ÚPSVaR Partizánske, v ktorej sa maloletý vyjadril, že „väčšinu voľného času trávi pozeraním TV, občas ide von s kamarátmi alebo sa bicykluje po ulici“. V prípade poskytnutia väčšieho časového priestoru maloletý si viac osvojí rodinné prostredie vytvorené u neho/otca a postupne nadobudne pocit, že práve rodinné prostredie u neho je jeho domovom. Vzhľadom na tú skutočnosť, že správa zo šetrenia pomerov ÚPSVaR Partizánske zo dňa 30.03.2023 reflektuje pomery a názor maloletého podľa stavu ku dňu 30.03.2023, od ktorého dňa už uplynul viac ako mesiac, navrhuje, aby odvolací súd v priebehu odvolacieho konania požiadal ÚPSVaR o podanie správy a opätovné vykonanie pohovorov s maloletým K., pretože tvrdí, že syn už stihol vnútorne spracovať zmenu ku ktorej došlo v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody matky a na otázku u koho by chcel bývať by už v súčasnosti odpovedal odlišne. Pre prípad, že by odvolací súd uvažoval nad ponechaním maloletého v dočasnej náhradnej starostlivosti starých rodičov, žiada, aby jeho styk s dieťaťom bol upravený každý kalendárny týždeň od piatku 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s osobitnou úpravou počas vianočných a veľkonočných sviatkov.

13. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení vychádzalo zo skutkového stavu zisteného v čase rozhodovania. Keďže s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia bol podaný zároveň aj návrh vo veci samej, t. j. návrh na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, posúdenie aktuálnych zmien vo vzťahu dieťaťa k otcovi z hľadiska súladu s najlepším záujmom dieťaťa, bude súčasťou riadneho komplexného dokazovania v tomto konaní.

14. Okresná prokuratúra Partizánske v písomnom vyjadrení prezentovanom stanovisku k odvolaniu otca mala za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Zdieľa záver súdu prvej inštancie, že v najlepšom záujme dieťaťa v súčasnosti je vzhľadom na závažnú zmenu v jeho živote spočívajúcu v nemožnosti osobnej starostlivosti o neho zo strany matky, na požiadavky na jeho vzdelávanie a pri zohľadnení názoru maloletého, - zostať v stabilnom, jemu známom a blízkom prostredí. Rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým dieťa zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky maloletého dieťaťa bolo dôvodné. V celom rozsahu sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k výrokom I. až V. Dodáva, že okresný súd v napadnutom uznesení správne poukázal na skutočnosť, že neodkladným opatrením sa nevytvára trvalý stav, v ktorom by bol otec trvale obmedzený na svojich rodičovských právach, pretože o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa sa vedie konanie vo veci samej, v ktorom súd bude zisťovať všetky okolnosti prípadu, vykoná riadne dokazovanie a na základe jeho výsledkov rozhodne o návrhu starých rodičov a o návrhu otca vo veci samej. Pokiaľ sa otec domáha úpravy styku s maloletým každý kalendárny týždeň od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s osobitnou úpravou počas vianočných a veľkonočných sviatkov, uvedená zmena môže prispieť k prehĺbeniu vzťahu otca s dieťaťom. Navrhuje preto uznesenie okresného súdu vo výrokoch I., II. III. a V. ako vecne správne potvrdiť a vo výroku IV. buď potvrdiť eventuálne podľa § 388 CSP zmeniť v zmysle odvolacieho návrhu otca.

15. Starí rodičia nesúhlasili s odvolaním otca, podľa ich názoru jeho primárnym úmyslom nie je, že sa chce o maloletého K. starať, ale poberanie rodinných prídavkov z Rakúskej republiky, vybudovanie nenávisťi K. voči matke a bránenie kontaktu s ňou. Staráť sa o K. sa mohol aj v čase, kedy bola jeho matka, ich dcéra H. N. na slobode, tejto sa totiž opakovane vyhrážal napriek tomu, že mu ustupovala, tak si maloletého K. nevzal ani v čase, ak mal na neho právo podľa času ako si sám navrhol pri rozvode a úprave práv a povinností k maloletému K. v rozsahu 20 hodín mesačne. Stotožňujú sa i s vyjadrením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 11.05.2023. Stanovisko je opačné ako v konaní vedenom pod č. 4P/23/2022 zo dňa 22.07.2022. Majú výhrady voči prezentácii pracovníčky ÚPSVaR Partizánske N. E., starí rodičia tvrdiac, že menovanú mal sudca dokonca upozorniť, aby nebola útočná a nehájila práva otca. Otec nikdy nezabezpečil podmienky, aby mohli viesť s matkou i s dieťaťom riadny rodinný život a bol to práve on, ktorý si založil novú rodinu a požadoval styk so svojim synom v rozsahu dohody, ktorú si sám navrhol a to 20 hodín mesačne, aj ten v celom rozsahu nerealizoval.

16. Ohradili sa voči úprave styku otca s dieťaťom každý kalendárny týždeň od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod., v tomto smere adresujú rozsiahlu kritiku voči stanovisku OP v písomnom vyjadrení prezentovanej podpore odvolania otca v tejto časti, vo svojej podstate starí rodičia tvrdiac, že ani predstaviteľka štátneho orgánu za okresnú prokuratúru, a ani zástupkyňa dieťaťa v osobe kolíznej opatrovníčky, ktorá by mala hájiť záujmy dieťaťa sa nezaoberajú tým, že ako dieťa tak aj rodičia majú zákonný nárok na úpravu styku a to aj vtedy, ak ide o odsúdeného rodiča, pričom právo odsúdenému rodičovi aj dieťaťu vyplýva z článku 19 ods. 2 Ústavy SR a článku 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Navrhovanou úpravou tzv. rozšíreného styku otcovi podľa ich názoru by nikdy počas výkonu trestu v trvaní 6 rokov matka s dieťaťom by sa nevideli, pretože otec by v žiadnom prípade neumožnil rešpektovať právo dieťaťa a matky na styk.

17. Podľa starých rodičov samotná skutočnosť, že rodič vykonáva trest odňatia slobody, ešte neznamená možnosť zbaviť ho práva na rodinný život a v ňom obsiahnutého práva na styk s dieťaťom. Podstatnou súčasťou práva väzňa na rešpektovanie rodinného života je, že mu štát resp. väzenské orgány umožnia, prípadne napomáhajú udržiavať kontakt so svojou blízkou rodinou, - odkazujú starí rodičia na rozhodnutie ESLP vo veci Messina v. Taliansko (č. 25498/94) § 61 a Mazarenko v. Lotyšsko (č. 76843/01) § 25. Dodávajú, že v podmienkach Slovenskej republiky zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ÚVTOS“) a vykonávacej vyhlášky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva poriadok výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „vyhláška“ ÚVTOS „) v § 24 ustanovuje, že odsúdený má právo prijímať návštevu blízkych osôb (teda aj detí bez ohľadu vek), obmedzenie je dané len v prípade maloletých mladších ako 15 rokov, ktorí sa môžu návštevy zúčastniť len v sprievode plnoletej osoby (v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru najmenej raz za kalendárny mesiac v trvaní dvoch hodín) návštevy sa konajú zväčša v sobotu jedenkrát do mesiaca, preto aj vyjadrujú obavu, že by v prípade rozšírenia styku otca s dieťaťom každý týždeň v rozsahu podporovanom aj OP by sa nemohli realizovať stretnutia dieťaťa s matkou, tie

by totiž otec svojmu synovi neumožnil. Stretnutia dieťaťa s matkou v rámci povolených návštev sa v ÚVTOS realizujú, dieťa k matke prežíva intenzívny vzťah, napr. počas návštevy v ÚVTOS matke sedí celý čas na kolenách, neodmieta zúčastniť sa stretnutia so svojou odsúdenou matkou, ale naopak. Sú presvedčení o tom, že odvolací súd bude rešpektovať aj z hľadiska európskych právnych noriem právo dieťaťa a matky na styk, ktorý by otec ani formou telefonického ani osobného kontaktu počas návštev matky dieťaťu neumožnil.

18. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca nesúhlasila s rozšírením stretnutí otca s maloletým synom na každý kalendárny týždeň od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. je totožného názoru ako jej rodičia, že ak by bol maloletý K. každý víkend u otca, nemohla by sa realizovať návšteva v ÚVTOS, na ktorú má ona ako matka nárok jedenkrát mesačne, vždy v sobotu.

19. K vyjadreniu matky a k vyjadreniu starých rodičov produkovaných v štádiu odvolacieho konania zaujala písomné stanovisko Okresná prokuratúra Partizánske. Zotrvala na názore, že častejší kontakt otca s maloletým dieťaťom môže prispieť k prehĺbeniu ich vzťahu, k zlepšeniu ich vzájomného kontaktu a vybudovaniu si užších väzieb. Potvrďuje tiež, že obaja rodičia majú právo stykať sa so svojim maloletým dieťaťom, v uvedenej súvislosti preto považuje za nutné prisvedčiť argumentom matky a starých rodičov, že vzhľadom na neštandardnú životnú situáciu je potrebné zohľadniť právo dieťaťa na stretnutia aj s druhým rodičom - matkou, ktorá sa toho času nachádza vo výkone trestu a predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa je zabezpečiť naplnenie jeho práva aj vo vzťahu k matke. Okresný súd vecne správne rozhodol, preto navrhuje potvrdenie uznesenia, eventuálne navrhuje vo výroku IV. uznesenia zmenu - v rámci nej upraviť styk otca s maloletým dieťaťom v širšom rozsahu a za súčasného zabezpečenia realizácie návštev matky s dieťaťom v ÚVTOS.

20. Kolízny opatrovník v následnej písomnej reakcii sa ohradil voči argumentáciám v ktorých starí rodičia spochybňujú postup pracovníkov oddelenia SPODaSK ÚPSVaR Partizánske, označuje tvrdenia starých rodičov formulované voči postupu konajúceho zamestnanca Úradu za nie pravdivé, aj účelové a neobjektívne. Osobitne zdôrazňuje, že ÚPSVaR Partizánske sa s plnou vážnosťou snaží vykonávať funkciu kolízneho opatrovníka prostredníctvom pracovníkov oddelenia SPODaSK tak ako to majú na zreteli všetky medzinárodné, či vnútroštátne právne záväznejšie normy a zákony upravujúce najlepší záujem dieťaťa a ochranu jeho práv a právom chránených záujmov. Záujem dieťaťa pre účely výkonu funkcie kolízneho opatrovníka realizujú za účelom najlepšieho zabezpečenia potrieb v kontexte priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa. Objektívne rovnaký prístup k jednotlivým klientom založený na etických a profesionálnych princípoch je základnou pracovnou metódou pracovníkov oddelenia SPODaSK pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka.

21. V štádiu odvolacieho konania zareagovala písomne Krajská prokuratúra Trenčín podaním zo dňa 16.08.2023, oznámila, že prevzala vstup do konania vo veci starostlivosti súdu o maloletého K. N. a v celom rozsahu sa stotožňuje s vyjadrením prokurátorky Okresnej prokuratúry Partizánske k odvolaniu otca maloletého K. N., vrátane návrhu na rozhodnutie o odvolaní. Navrhuje preto napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Partizánske, čo do výroku I., II. III. a V. potvrdiť a čo do výroku IV. potvrdiť alebo zmeniť v zmysle odvolacieho návrhu otca.

22. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a) CMP) po zistení, že odvolanie uplatnil v zákonom stanovenej lehote na to oprávnený účastník konania (§ 362 CSP, § 7 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) preskúmal rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) a stotožňujúc sa v celom rozsahu s prijatým skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie, uznesenie potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

23. Odvolací súd odvolacím prieskumom zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhoch starých rodičov a otca na nariadenie neodkladného opatrenia zohľadnil komplexne všetky skutočnosti individuálnej povahy dotýkajúcich sa ochrany záujmu mal. dieťaťa „ v ťažkej a náročnej životnej situácii „ v ktorej sa ocitlo a ktorú situáciu bolo nutné aj v rovine právnej do doby rozhodovania o vec samú aj formou neodkladnej úpravy pomerov riešiť. Svoje rozhodnutie okresný súd náležite aj vyargumentoval, podrobnejšie rozviedol tie dôvody ktoré ho viedli k dočasnému zvereniu mal. K. do spoločnej náhradnej starostlivosti starým rodičom z matkinej strany a k dočasnej úprave súvisiacich práv a povinností. Krajský

súd v Žiline sa v celom rozsahu stotožnil aj s písomným odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na podporu vecnej správnosti rozhodovania okresného súdu považuje za svoju povinnosť vyjadriť sa aj k zásadným vecným odvolacím argumentáciám otca.

24. Súd prvej inštancie premietol do svojho rozhodovania právny význam, účel sledovaný neodkladným opatrením - v tejto súvislosti odvolací súd odkazuje účastníkov na obsahové znenie bodu 45 a 46 odôvodnenia.

25. Civilný mimosporový poriadok vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti obsahuje vo svojej tretej časti iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (§ 360 až 369), preto sa použijú aj na neodkladné opatrenia v nespоровom konaní všeobecné ustanovenia Civilného sporového poriadku o neodkladných opatreniach, ktorý vo svojom ustanovení § 325 ods. 2 obsahuje iba demonštratívny výpočet možných typov neodkladných opatrení. Vzhľadom na uvedené je možné nariadiť neodkladné opatrenia aj iného obsahu ako vypočítava Civilný sporový poriadok a aj iné neodkladné opatrenia ako výslovne upravuje Civilný mimosporový poriadok. Uvedenú procesnú zásadu/zásady správne premietol do svojho postupu a rozhodovania aj okresný súd. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne uplatneným právam definitívnu ochranu. V súdnej veci boli splnené podmienky zákonom predpokladané pre nariadenie neodkladného opatrenia (v priebehu konania o vec samú) - osvedčenie právneho vzťahu, potreba dočasnej úpravy, existencia záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Napokon ani jeden z účastníkov nutnosť úpravy pomerov neodkladným opatrením nenamietal, aj orgány štátu zúčastnené tohto konania vo svojich argumentáciách v súvislosti s rozhodovaním súdu poukazovali na najlepší záujem dieťaťa (v tejto spojitosti podporovali jeho dočasné zverenie do spoločnej náhradnej starostlivosti starých rodičov) a vôbec nespochybňovali jeho právo na oboch rodičov.

26. Je osvedčené, že maloleté dieťa sa nachádza v domácnosti starých rodičov nie krátke obdobie, má k nim ako jemu najbližším osobám (po matke ktorá je vo VTOS) vytvorenú citovú väzbu, je súčasťou ich života a opačne to tiež platí, že starí rodičia sú súčasťou každodenného života maloletého, ktorý si želal byť v starostlivosti starých rodičov. Je tiež osvedčené, že otec ako rodič sa aktívne uchádza o výkon rodičovskej starostlivosti o maloletého syna, keď matka túto starostlivosť dieťaťu poskytovať nemôže. V tomto súdnom prípade rodičia dieťaťa boli rozvedení, prevažnú osobnú starostlivosť o dieťa tak zabezpečovala matka aj za pomoci svojich rodičov a otec sa zúčastňoval na starostlivosti a výchove svojho dieťaťa iba v rámci súdom upravených vo svojej podstate víkendových stretnutí. Odlúčenie maloletého dieťaťa vo veku 9 rokov od matky - aj za stavu, že na to už bolo pripravované znamenalo pre dieťa podľa názoru odvolacieho súdu silné emočné prežívanie, vypätie a treba pripustiť, že naďalej znamená aj citové strádanie, preto je o to dôležité, aby v období adaptácie na tento stav dieťa malo zázemie ktoré bezpečne pozná, na ktoré je navyknuté a dáva za pravdu okresnému súdu, že by pre neho dočasné zverenie do osobnej starostlivosti otca mohlo znamenať ďalší zásah do jeho citového vývoja, čo v aktuálnom štádiu konania rozhodne nemožno považovať za v záujme maloletého K.. Odvolací súd sa nepriklonil ani k odvolaciemu návrhu otca ktorým sa domáhal rozšírenia styku s maloletým synom každý týždeň od piatku do nedele. Jednak v rámci doposiaľ právoplatnej úpravy stretnutí otca so synom - je vytvorený patričný priestor otcovi nielen na to, aby budoval svoj vzťah k svojmu synovi, ale aj na to, aby v rámci jednotlivých stretnutí ich vzťah z hľadiska kvality napredoval, nadobudol aj nastavením programu voľnočasových aktivít kvalitatívne iné rozmery a je priestor aj na to, aby si dieťa vytvorilo postupne aj užšie väzby aj k členom rodiny otca a si zvykalo aj na režim života otca. Tiež treba uznať argument starých rodičov, že maloletý má právo aj na styk so svojou matkou a aj za stavu, že sa táto nachádza vo VTOS rodičovské práva k dieťaťu nestratila a dieťa má právo na stretnutia aj s ňou. V prípade rozšírenia styku otca s dieťaťom na ním požadovaný rozsah (cez všetky víkendové dni) by nevznikol relevantný priestor pre stretnutie matky s dieťaťom, navyše by nevznikol priestor ani na to, aby víkendový voľný program naplánovali s ním starí rodičia ako osoby blízke dieťaťu.

27. V súhrne konštatovaných súvislostí odvolací súd bol názoru, že súdom prvej inštancie nastavená dočasná úprava pomerov vo všetkých výrokoch rozhodnutia v celom rozsahu zodpovedá existujúcemu stavu veci a zohľadňuje prvoradý princíp záujmu dieťaťa. Dáva tiež do pozornosti, že nariadené neodkladné opatrenie je iba dočasnej povahy, neprejudikuje rozhodovanie súdu vo veci samej. Až na základe vykonaného dokazovania v konaní o meritórnom návrhu starých rodičov a meritórnom návrhu otca bude možné uzavrieť, ktorá forma starostlivosti bude najviac zodpovedať záujmom dieťaťa, v ktorom prostredí budú splnené najlepšie predpoklady pre starostlivosť o neho. Odvolací súd zároveň si dovoľuje

nabádať starých rodičov a otca k tomu, aby pristupovali k sebe navzájom s rešpektom a sa usilovali o korektnú formu komunikácie a spolupráce v súvislosti s riešením záležitostí maloletého K..

28. Odvolací súd o náhrade trov tohto odvolacieho konania nerozhodoval, pretože tento procesný nárok bude predmetom posudzovania súdom prvej inštancie v rámci rozhodovania o náhrade trov celého konania.

29. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).